

TU Delft en PreZero bundelen kracht voor circulaire campus

Twee jaar terug liep het afvalcontract van de TU Delft af. Hét moment om duurzaamheid beter mee te nemen in de afspraken met de (nieuwe) afvalinzamelaar. Want de ambitie van de TU Delft is hoog: in 2030 moeten alle activiteiten op de campus niet alleen CO₂-neutraal zijn, maar ook circulair. Wat betekent dit voor het nieuwe afvalcontract? **CARMEN COSIJN**

TIJD VOOR EEN NIEUWE AANBESTEDING

Na vier jaar liep het afvalcontract af en was het tijd voor een nieuwe aanbestedingsronde (onderwijsinstellingen zijn aanbestedingsplichtig). Er was op zich niks 'mis' met het oude contract, maar de insteek was wel traditioneel. De inzamelaar werd primair ingezet voor het afvoeren

van afval; de campus moet immers allereerst schoon zijn. Maar hoe (en hoe duurzaam) dat dan moest, was geen onderdeel in het oude contract. Die visie werd nu anders. Jang Mee Bosman, manager FM contracts bij de TU Delft: 'We verschuiven het denken van afval naar grondstoffen; materialen die opnieuw ingezet kunnen worden in plaats van afval wat de

verbrandingsoven in gaat.'

De ambitie is 100% circulair in 2030. Die ambitie komt ook terug in [de duurzame visie van de TU Delft](#). In 2030 moet de campus volledig duurzaam opereren: CO₂-neutraal, circulair, klimaatadaptief én bijdragen aan kwaliteit van leven voor haar gebruikers en de natuur. Bij alle ingekochte diensten en producten

De afvalsorteeranalyse toonde aan dat 63% van het restafval op de TU Delft nog recyclebaar is

De R-ladder: 10 strategieën richting een circulaire economie

Hoe hoger de trede op de ladder, hoe lager het grondstofgebruik

Figuur 1. Maak meer impact met strategieën die bovenaan de R-ladder staan (afbeelding ontwikkeld door Stichting Stimular)

vormen deze doelen het uitgangspunt. Maar hoe 'circulair' dan in de praktijk moet worden ingevuld, is nog niet geheel uitgekristalliseerd. Betekent dit dat er helemaal geen afval meer mag zijn?

VRAAG NEERGELEGD BIJ DE INSCHRIJVERS

In de nieuwe aanbesteding lag de vraag bij de inzamelaars: hoe maximaliseren jullie de circulariteit? 'Circulaire inzameling werd zo een wens waarop inzamelaars zich konden onderscheiden. CO₂-neutraal afvaltransport was een eis

in de uitvraag.'

Het antwoord van de nieuw gekozen inzamelaar op 'maximale circulariteit' is om samen op zoek te gaan naar de beste oplossing. Voor de verschillende afval- of grondstofstromen bespreken de universiteit en inzamelaar de mogelijkheden om telkens zo hoog mogelijk op [de R-ladder van circulariteit](#) te komen. Zo ligt er vooraf geen vast aantal voorbedachte stromen en blijft de inzameling flexibel. Nieuwe inzichten of technologieën geven ruimte om de inzameling aan te passen. Altijd op zoek naar

die meest circulaire route.

In december 2023 is het nieuwe contract ingegaan met nieuwe afvalpartner PreZero. De aanbesteding leverde een tweedelig contract op: de basisdienst is het duurzaam afvoeren en verwerken van het afval, de primaire opdracht van PreZero. Daarnaast ondersteunt Prezero de TU Delft met advies die de circulaire transitie ondersteunt. Zo heeft de TU Delft nu een 'zero waste' projectleider die namens de inzamelaar een halve dag per week op de campus is om circulaire kansen actief te signaleren en aan te pakken. »

EERSTE STAP: AFVAL-INVENTARISATIE

De eerste actie van de zero waste projectleider was inzicht krijgen in de afvalinzameling. Voor alle campusgebouwen van de universiteit dook hij met medewerkers en studenten in het afval. Een aanzienlijk deel van het restafval bestond volgens de afvalsorteeranalyse nog uit waardevolle stromen zoals GFE, koffiedik, PD, papier en karton en andere recyclebare materialen. Ongeveer 63% bleek nog recyclebaar, de resterende 37% was echt restafval. Dit onderstreept het belang van goede afvalscheiding en bewuste inkoopkeuzes.

DE AMBITIE IS 100% CIRCULAIR IN 2030

In totaal scheidt de TU Delft nu maar liefst 30 verschillende afvalstromen, tegenover 15 voorheen. De lijst bevat inmiddels koffiedik, maar ook hout B (behandeld hout), houtstof, laboratoriumglas, grond en verschillende types gevaarlijk afval. Samen met PreZero werkt de universiteit voortdurend aan het identificeren van beter te scheiden schone monostromen. Dit najaar komt GFE daarbij.

En wat nou als het afvoeren van een afvalstroom milieuvriendelijker kan met een andere partij? Jang Mee legt uit: 'Het kan zijn dat we samen concluderen dat een andere route duurzamer is dan de route via PreZero. Een duidelijk voorbeeld hiervan is dat van koffiedik. Deze laten we nu gedeeltelijk inzamelen door RotterZwam. Op ons koffiedik kweekt deze partij oesterzwammen, waarvan de bitterballen weer in onze kantine terugkomen.'

Nog liever voorkom je in geheel

dat materiaal in de prullenbak belandt. 'Ook vóór de prullenbak nemen we maatregelen die hoger op de R-ladder staan. Een leuk voorbeeld komt van de afdeling bouwkunde. Sinds kort staat hier een kast met materiaal van oude maquettes. Dit kan vaak nog minstens een ronde mee. Pas als het niet meer opnieuw inzetbaar is, mag het in de prullenbak' vervolgt Jang Mee.

Om te meten 'hoe het gaat' met de circulariteit wordt het restafval gemeten. Jang Mee: 'Dit is nu de belangrijkste KPI, want restafval is waar je vanaf wilt. We geloven ook echt in de duurzaamheid van bronscheiding, waarbij je met schone monostromen kan komen tot de meest hoogwaardige recycling. Samen met PreZero hebben we het doel van maximaal 15% restafval in 2030. Bij de start van het contract was dit nog 45%. Elk kwartaal overleggen we met elkaar hoe het ervoor staat. Wordt er nog voldaan aan de afspraken? Op zo'n KPI kunnen we vervolgens goed sturen. Samen met andere afvalresultaten halen we dit op in een overzichtelijk dashboard.'

EERSTE RESULTATEN

De eerste resultaten zijn nog niet gekwantificeerd. Jang Mee legt uit: 'Dat komt ook omdat de nieuwe afvalscheidingsunits er nog niet zijn. Dit hebben we apart aanbesteed en loopt daarom achter op de aanbesteding van de inzamelaar. Het voordeel hiervan is dat de zero waste projectleider nu aanvullend kon adviseren over de soorten afvalscheidingsunits en de visuele aanduiding erop.

Loopt alles goed met de nieuwe inzamelaar en de gestelde KPI's, dan verlengt de universiteit het contract na vijf jaar. Dit kan drie keer met telkens twee jaar. 'Want in deze nieuwe werkelijkheid waarbij je vraagt om te helpen bij een echte

transitie, is vier jaar ook niet meer realistisch' stelt Jang Mee.

'Natuurlijk telt de prijs ook mee, maar de partij waar we uiteindelijk mee in zee zijn gegaan heeft zich echt onderscheiden op kwaliteit. Die samenwerking is van grote meerwaarde, we willen anderen dan ook op het hart drukken die samenwerking met de keten op te zoeken. Op zoek naar de beste oplossing voor het milieu', aldus Jang Mee.

PLANNEN

'De komende tijd gaan we nog meer werken aan de voorkant om juist minder afval te 'genereren'. Dit is de fase waar we nu in zijn aangekomen, na het juist instellen van de achterkant. Wegwerpverpakkingen in de kantine is een voorbeeld van producten waar we mee aan de slag willen. We zijn daar al af van de houten vorkjes (terug naar herbruikbaar bestek), maar wat kunnen we met bijvoorbeeld met de saladebakjes? En ook hier helpt de zero waste projectleider, met binnenkort een workshop duurzaam inkopen op de agenda.'

Jang Mee vervolgt: 'Verder willen we ook de studenten meer betrekken bij circulaire oplossingen. De faculteit industrieel ontwerpen kan bijvoorbeeld goed meedenken over ontwerpoplossingen die producten meer circulair maken. Daarmee draagt de universiteit mét haar studenten concreet bij aan de duurzame maatschappij.' ■

DE AUTEUR IS ADVISEUR BIJ STIMULAR
(WWW.STIMULAR.NL)

Dit artikel is gepubliceerd binnen de duurzaamheidskring 'circulair hoger onderwijs', met financiële ondersteuning van het programma [VANG Buitenshuis](#) van Rijkswaterstaat. Stichting Stimular begeleidt de [duurzaamheidskring](#).